

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. V. S.**, nar. X., bytom U. X., B., proti odporcovi **Obvodnému pozemkovému úradu Nitra**, so sídlom Štefánikova tr. 88, Nitra, za účasti: **1/ E. S.**, nar. X., bytom O. X., I. P. N., **2/ H. K.**, nar. X., bytom S. X., I. P. N., **3/ Ľ. S.**, nar. X., bytom P. X., N., **4/ E. S. ml.**, nar. X., bytom O. X., I. P. N., **5/ O. S.**, nar. X., bytom tamtiež, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2009/00725-573/04-R zo dňa 19. februára 2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 23Sp/66/2009-56 zo dňa 19. mája 2010, takto

### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sp/66/2009-56 zo dňa 19. mája 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

### O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporcu č.: 2009/00725-573/04-R zo dňa 19. februára 2009, ktorým rozhodol podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z.z.“) tak, že navrhovateľ a účastníci E. S., M. S. (zomrela dňa X.), H. K., Ľ. S., E. S. ml. a O. S. nepreukázali splnenie podmienky uvedenej v § 1 písm. a/ a b/ zákona č. 503/2003 Z.z. na vrátenie vlastníctva alebo priznanie práva na náhradu za pozemky v katastrálnom území I. P. N., a preto im nepriznal vlastnícke právo ani právo na náhradu v katastrálnom území I. P. N. za pozemky vedené v Pk. vl. X. ako parcela č. X. stavebná

plocha v celkovej výmere 3050 m<sup>2</sup> z dôvodu, že vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria poľnohospodársky alebo lesný pôdny fond alebo do neho patria.

V odôvodnení rozsudku sa súd stotožnil so záverom odporcu, že navrhovateľ nespĺnil zákonné podmienky pre priznanie reštitučného nároku, nakoľko nehnuteľnosť, a to parcela č. X. bola v čase prechodu vlastníckeho práva na štát evidovaná ako stavebná plocha.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 23Sp/66/2009-33 zo dňa 5. augusta 2009 a rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu Nitra č. 2009/00725-573/04-R zo dňa 19. februára 2009. V podanom odvolaní v podstate uviedol, že v pozemnoknižnej vložke č. X. v časti B – vlastníctvo záznam preukazuje, že vlastníctvo bolo založené na majetkovú podstatu parcely č. X. roľa – orná pôda – poľnohospodárska pôda a preto patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo ho tvorí podľa zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu (§ 2 ods. 1). Záznam je zapísaný podľa vložky č. X. v pozemkovej knihe. V časti A – majetková podstata v pozemnoknižnej vložke č. X. je uvedené, že parcela je stavebná plocha alebo stavebný pozemok, pritom záznam nie je podložený žiadnym dokladom. Majetková podstata parcely č. X. je roľa, pôda, orná pôda, poľnohospodárska pôda, ktorú parcela získala od prírody a nie od evidencie alebo zaevidovania. Podľa názoru navrhovateľa reštitučný titul pre parcelu č. X. bol preukázaný. Preto žiadal o prinavrátanie vlastníctva k časti parcely, ktorá nebola použitá na účel vyvlastnenia a náhradu alebo finančnú náhradu za časť, ktorá bola už použitá na účel vyvlastnenia. Zároveň uviedol, že splnomocnenie na zastupovanie v konaní na úradoch a inštitúciách bolo dohodnuté v rodine, ktoré každý člen podpísal a pripojil ho k žiadosti oprávnených osôb na správnom orgáne. Zdôraznil, že splnomocnenie dohodnuté v rodine je právom rodiny a spadá pod ochranu práv rodiny podľa zákona.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nemožno považovať za vecne správne pre závažné procesné pochybenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už konal vo veci ako odvolací súd a svojim uznesením č. k. 8Sžo/466/2009-47 zo dňa 18. marca 2010 zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 5. augusta 2009 č.k. 23Sp/66/2009-33, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu č. 2009/00725-573/04-R zo dňa 19. februára 2009.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v predmetnej právnej veci ide o rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ktoré nenadobudli právoplatnosť (§ 250l a nasl. O.s.p. v spojení s § 5 ods. 5 zákona č. 503/2003 Z.z.). Okruh účastníkov v tomto konaní je osobitne upravený v ustanovení § 250m ods. 3 O.s.p., podľa ktorého sú účastníkmi súdneho konania tí, ktorí sú nimi v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava. V tomto prípade sa definícia účastníkov konania preberá zo správneho poriadku (§ 14 správneho poriadku), prípadne z osobitného zákona. Účastníkmi súdneho konania a rozhodovania o neprávoplatnom rozhodnutí správneho orgánu sú všetci, ktorí nimi boli v správnom konaní. V súdnom konaní vystupujú alebo na strane navrhovateľa, alebo ako zúčastnené osoby, aj keď Občiansky súdny poriadok pozná len pojem vedľajší účastník.

Ak účastníkmi správneho konania boli okrem navrhovateľa aj ďalšie osoby a správny orgán s nimi ako s účastníkmi konal a doručil im rozhodnutie vo veci, nestačí, aby súd v súdnom preskúmaní konaní konal len s osobou, ktorá podala návrh na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu podľa § 250m ods. 1 O.s.p. Súd musí konať so všetkými účastníkmi správneho konania, doručiť im návrh (opravný prostriedok proti rozhodnutiu

odporcu), umožniť im vyjadriť sa k nemu, predvolať ich na pojednávanie a doručiť im súdne rozhodnutie.

Správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava, vystupuje v súdnom konaní ako odporca a je účastníkom konania s rovnakými procesnými právami a povinnosťami ako iní účastníci konania.

Zo súdneho spisu odvolací súd zistil, že návrh na začatie konania resp. opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporcu č.: 2009/00725-573/04-R zo dňa 19. februára 2009 bol podaný Ing. V. S., bytom U. X., B.. Krajský súd v Nitre vyzval navrhovateľa Ing. V. S. prípisom zo dňa 13. mája 2009 na predloženie splnomocnenia na zastupovanie pred súdom od oprávnených osôb, avšak na tento navrhovateľ nereagoval. Rozsudkom č.k. 23Sp/66/2009-33 zo dňa 5. augusta 2009 Krajský súd v Nitre napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil, pričom v úvodnej časti rozsudku ako navrhovateľa uviedol Ing. V. S., U. X., B., a ako odporcov označil:

- 1) Obvodný pozemkový úrad Nitra, so sídlom Štefánikova tr. 88, Nitra,
- 2) E. S., bytom O. X., I. P. N.,
- 3) M. S., bytom O. X., I. P. N.,
- 4) H. K., bytom S. X., I. P. N.,
- 5) Ľ. S., bytom P. X., N.,
- 6) E. S. ml., bytom O. X., I. P. N.
- 7) O. S., bytom O. X., I. P. N..

Rozsudok bol doručovaný aj M. S. (v úvodnej časti označenej ako odporkyňa v 3/ rade), avšak písomnosť bola vrátená súdu s poznámkou poštového doručovateľa, že táto účastníčka zomrela. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu bolo dňa 1. októbra 2009 podané odvolanie, podpísané Ing. V. S., v odvolaní označenom ako splnomocnený zástupca žiadateľov. Zároveň boli v odvolaní označení E. S., O. X., I. P. N. ako „žiadateľ“, J. S. (zomrel dňa X.) a ako dedičia po pôvodných vlastníkoch Ing. V. S. (syn), U. X., B., M. S. (zomrela dňa X.), H. K. rod. S., S. X., I. P. N., Ľ. S., P. X., N., E. S. a O. S., obe bytom O. X., I. P. N.. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8Sžo/466/2009-47 zo dňa

18. marca 2010 bol rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sp/66/2009-33 zo dňa 5. augusta 2009 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie s tým, že povinnosťou krajského súdu bude prešetriť úmrtie a zadovážiť úmrtný list M. S. a súčasne zistiť okruh jej dedičov, s ktorými je potrebné následne vo veci konať a rozhodnúť. Zároveň odvolací súd zdôraznil, že navrhovateľ na výzvu súdu ohľadne predloženia plných mocí na zastupovanie ostatných účastníkov vôbec nereagoval, a preto jeho námietku týkajúcu sa zastupovania „dohodnutého v rodine“ považoval za bezpredmetnú. Následne krajský súd vykonal šetrenie a z úmrtného listu zväzok X., ročník X., strana X., por. č. X., vystaveného dňa 26. apríla 2010 matričným úradom v Nitre zistil, že M. S. zomrela dňa X.. Z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu v Nitre sp. zn. 28D/15/2009, z osvedčenia o dedičstve zo dňa 9. apríla 2009 (nadobudlo právoplatnosť dňa 30. apríla 2009) bolo zistené, že ako jediná dedička zo zákona v 2. dedičskej skupine prichádza do úvahy matka poručiteľky E. S., bytom O. X., I. P. N.. Rozsudkom č.k. 23Sp/66/2009-56 zo dňa 19. mája 2010 Krajský súd v Nitre opätovne rozhodol tak, že rozhodnutie odporcu č. 2009/00725-573/04-R zo dňa 19. februára 2009 potvrdil. V úvodnej časti rozsudku opäť ako navrhovateľa označil Ing. V. S., U. X., B., a ako odporcov označil 1/ Obvodný pozemkový úrad Nitra, so sídlom Štefánikova tr. 88, Nitra, 2/ E. S., bytom O. X., I. P. N., 3/ H. K., bytom S. X., I. P. N., 4/ Ľ. S., bytom P. X., N., 5/ E. S., bytom O. X., I. P. N. a 6/ O. S., bytom O. X., I. P. N.. Proti tomuto rozsudku krajského súdu bolo dňa 4. júla 2010 podané odvolanie, podpísané Ing. V. S., v odvolaní označenom ako splnomocnený zástupca žiadateľov. Súčasne boli v odvolaní označení E. S., O. X., I. P. N. ako „žiadateľ“, J. S. (zomrel dňa X.) a ako dedičia po pôvodných vlastníkoch Ing. V. S. (syn), U. X., B., H. K. rod. S., S. X., I. P. N., Ľ. S., P. X., N., E. S. a O. S., obe bytom O. X., I. P. N.. Spolu s odvolaním bolo krajskému súdu predložené plnomocenstvo, v ktorom sa uvádza, že „dolu podpísaní účastníci sporu vedeného na tunajšom súde, sp. zn. 23Sp/66/2009 proti Obvodnému pozemkovému úradu Nitra o preskúmanie rozhodnutia č. 2009/00725-573/04-R splnomocňujú týmto Ing. V. S. (syna a brata), narodeného dňa X., bytom U. X., B. zastupovaním pred súdom“. Predmetné plnomocenstvo je podpísané Ing. V. S. a E. S., Ľ. S., E. S. ml., O. S. a H. K.. Plnomocenstvo nie je datované.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti vyplývajúce zo súdneho spisu odvolací súd konštatuje, že krajský súd v konaní o prejednávanej veci neodstránil rozpory v určení procesného postavenia účastníkov konania, keď opomenul realizovať úkony smerujúce

k objasneniu ich procesného postavenia a navyše účastníkov správneho konania označil vo svojich rozhodnutiach ako odporcov, ktoré postavenie však v rámci správneho súdnictva prislúcha iba správneho orgánu, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Ide o procesné pochybenie krajského súdu, ktoré je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku. Dôsledkom tohto pochybenia, spočívajúceho v neodstránení uvádzaných rozporov v procesnom určení okruhu účastníkov konania, keď krajský súd nerešpektoval právo navrhovateľa disponovať konaním a uplatniť procesné práva, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok na ochranu jeho práv vyplývajúcich z hmotnoprávneho predpisu, je odňatie možnosti účastníkom konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), a to bez toho, aby sa zaoberal hmotnoprávnou stránkou odvolania.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. marca 2011

**JUDr. Zuzana Ďurišová, v.r.**

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská